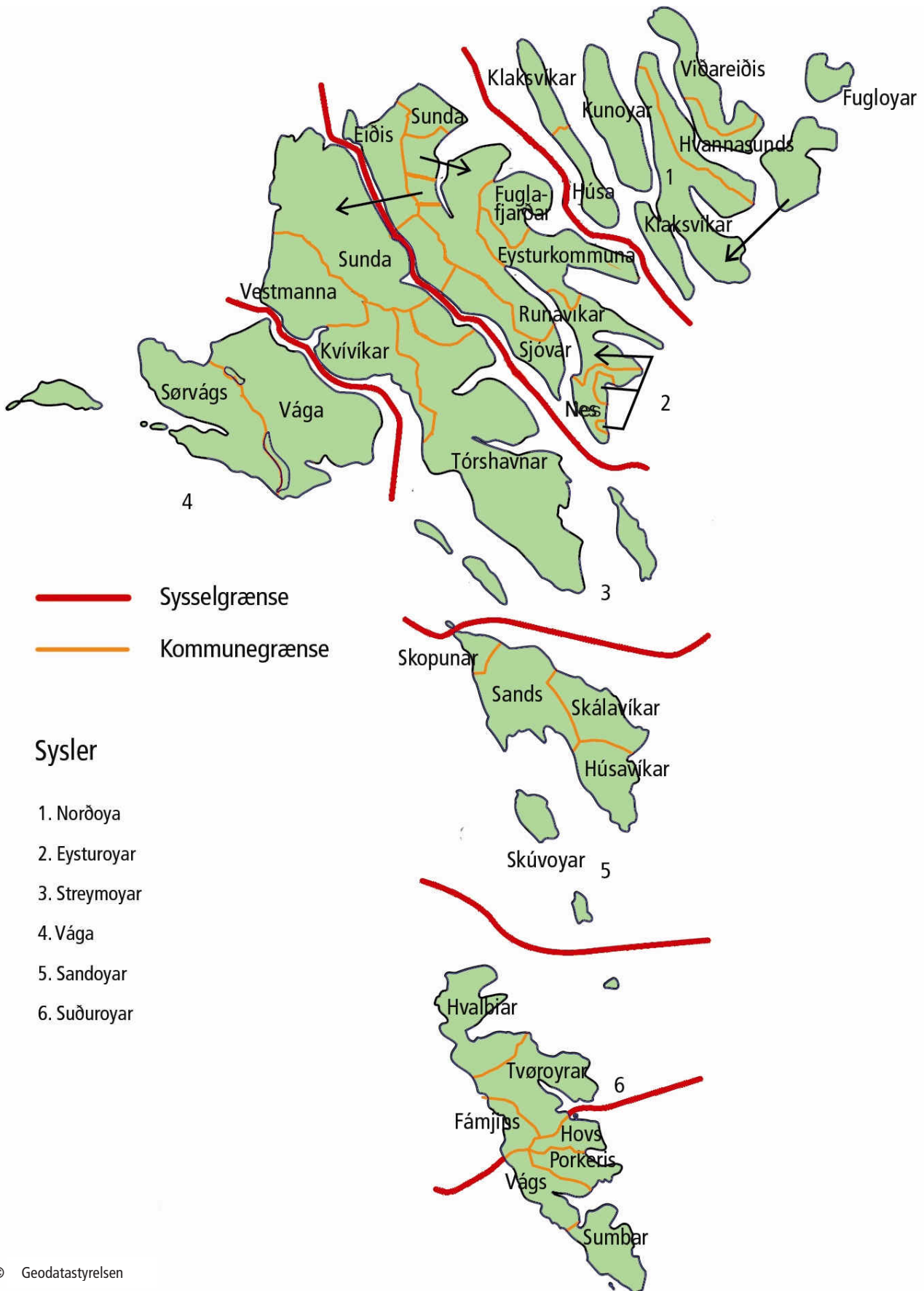
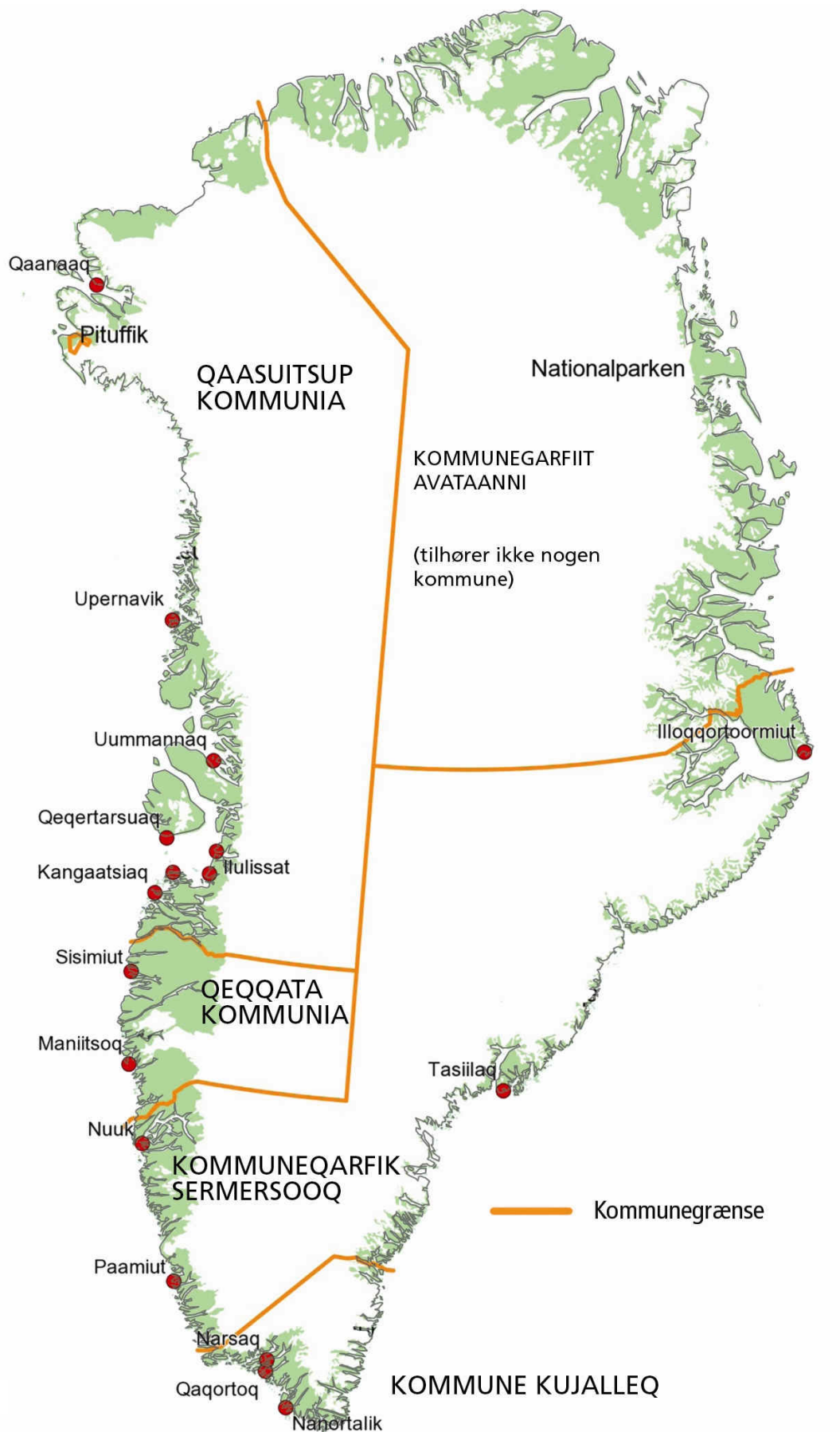

Færøerne

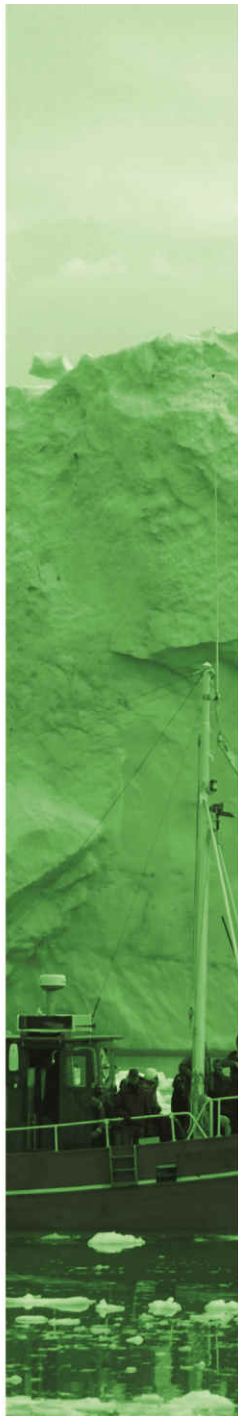
Grønland

Færøerne og Grønland

➤ Befolkningerne

➤ Den økonomiske udvikling

Befolkningerne

Ét rige – tre forskellige samfund

Færøerne og Grønland har tilbage til den tidlige middelalder været i rigsfællesskab med Danmark. I det 20. århundrede har landene gradvist frigjort sig fra Danmark og har i dag et udbygget hjemmestyre. Ved folkeafstemninger er en større selvstændighed indført. I Grønland blev hjemmestyret blev indført den 1. maj 1979 og selvstyret den 21. juni 2009. Færøerne er en delvis selvstyrende del af Rigsfællesskabet ifølge *Lov om Færøernes Hjemmestyre* fra 1948 og udøver det parlamentariske selvstyre i et af verdens ældste parlamenter, Lagtinget.

Færøerne og Grønland lovgiver om egne forhold som fx fiskeri, bolig, skole, handel, kommunale forhold mv., mens spørgsmål om udenrigs- og sikkerhedspolitik er fællesanliggender efter dansk lov. Færøerne og Grønland er med tiden blevet mindre økonomisk afhængige af Danmark, men modtager betydelige midler fra den danske stat. I 2013 modtager Færøerne 632 mio. kr. i bloktilskud, mens Grønland modtog 3.662 mio. kr. Oven i dette afholder den danske stat udgifterne til bl.a. retsvæsen og forsvar. Hvis Grønland begynder at få indtægter af sine naturressourcer, vil tilskuddet gradvist blive formindsket.

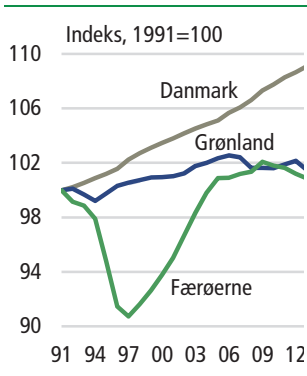
Små befolkninger i forhold til den danske

Den danske befolkning er langt større end den færøske og grønlandske. Der bor 5,6 mio. mennesker i Danmark, mens der bor 48.000 på Færøerne og 56.000 i Grønland. Til sammenligning bor der omkring 50.000 i en middelstor dansk provinsby.

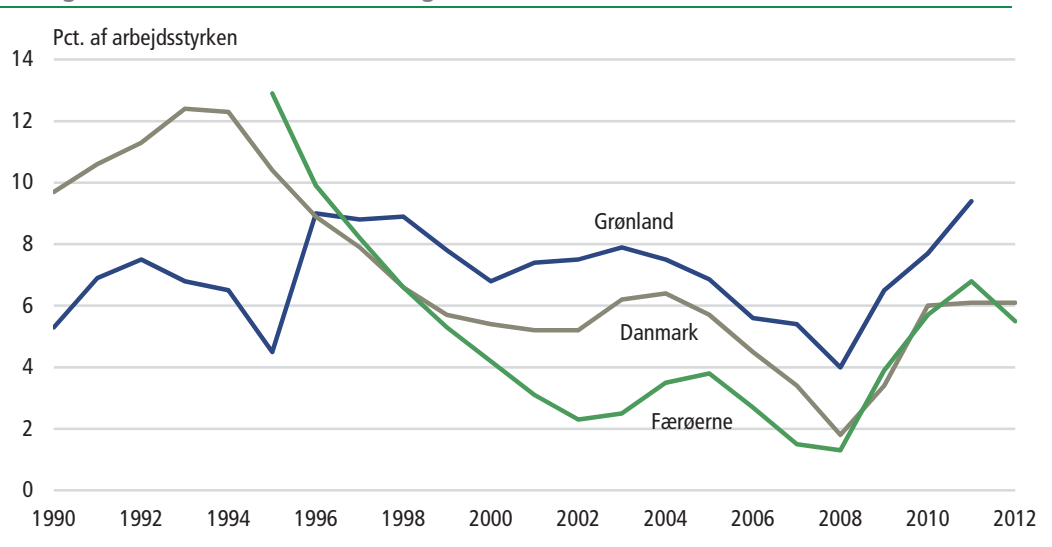
Færøernes krise i midten af 1990'erne

Mens befolkningen er steget svagt i Danmark og Grønland siden 1990, oplevede færingerne i midten af 1990'erne en kraftig tilbagegang i befolkningen. Hovedårsagen var en økonomisk krise med negativ vækst og en stærkt stigende arbejdsløshed. Det færøske samfund havde desuden en gæld til udlandet på næsten 150 pct. af BNP. Først i 2003 var der lige så mange mennesker på Færøerne, som der var i 1990.

Figur 1
Befolkningernes udvikling

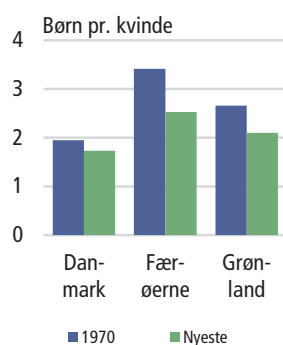

Figur 2 Ledighed i Danmark, Færøerne og Grønland

Figur 3
Fertilitet

Anm.: Data for Danmark og Færøerne er fra 2012, og Grønland fra 2011.

Kvinder føder færre børn ...

For alle tre dele af riget gælder det, at kvinder får færre børn i dag end for knap 40 år siden. I Grønland fik en kvinde 2,7 børn i 1970 mod 2,1 børn i dag. I 1970 fik en færøsk kvinde i gennemsnit 3,4 børn mod 2,2 børn i dag, og i Danmark fik kvinderne næsten to børn i 1970 mod 1,7 i dag. Fertiliteten har således været mest nedadgående på Færøerne.

... og lever længere

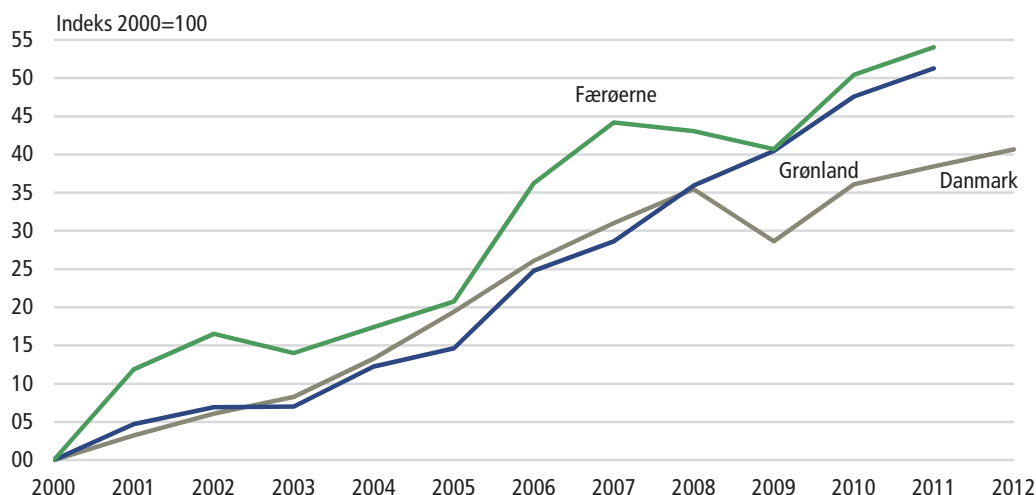
Det er også på Færøerne, at folk lever længst. Mænds gennemsnitlige levealder på Færøerne er 80 år, mens danske mænd lever, til de er 78 år, og grønlandske mænd til de er 68 år. Tilsvarende lever færøske kvinder i gennemsnit, til de er 85 år, mens danske kvinder gennemsnitligt lever, til de er 82 år, og grønlandske kvinder 73 år.

Den økonomiske udvikling

Små økonomier i forhold til den danske

De færøske og grønlandske økonomier er ganske små i forhold til den danske. Mens det danske bruttonationalprodukt (BNP) udgjorde 1.820 mia. kr. i 2012, var BNP i Grønland 13,1 mia. kr. i 2011. Færøernes BNP udgjorde i 2011 13,2 mia. kr.

Figur 4 **Udviklingen i BNP i løbende priser**

www.statistikbanken.dk/nat01

Fiskeriet har stor betydning for økonomien mod nord

Foruden den generelle konjunkturudvikling har den økonomiske udvikling på Færøerne og Grønland været stærkt påvirket af udviklingen i fiskeriet. Grønlands økonomi er specielt sårbar over for prisen på rejer. Færøernes økonomi er ligeledes stærkt afhængig af fiskeriet, herunder antal fiskedage, udviklingen for opdrættede laks og prisen på bl.a. rejer og torsk.

Hvis du vil vide mere

Danmarks Statistik har offentliggjort tal for Færøerne og Grønland helt tilbage til den første *Statistiske Årbog* i 1896. Både Færøerne og Grønland har i dag deres eget statistikbureau, som kan byde på mange flere tal og oplysninger. De to landes statistikbureauer findes www.hagstova.fo for Færøerne og www.stat.gl for Grønland. Beretningerne fra Rigsombudsmanden på Færøerne og Grønland er også gode kilder til orientering.

Tabel 422 Nøgletal for Danmark, Færøerne og Grønland

	År	Danmark	År	Færøerne	År	Grønland
Total areal, km ²	2013	42 916	2013	1 396	2013	2 166 086
Middeltemperatur, januar, celsius ¹	1961-1990	0,0	1961-1990	3,4	1961-1990	-7,4
Middeltemperatur, juli, celsius ¹	1961-1990	15,6	1961-1990	10,3	1961-1990	6,5
Nedbør, mm. ¹	1961-1990	712	1961-1990	1 284	1961-1990	752
Befolkning	2013	5 602 628	2013	48 197	2013	56 370
Fertilitet	2012	1,7	2012	2,5	2010	2,3
Middellevetid, mænd	2011:2012	77,9	2011:2012	79,6	2006:2010	67,8
Middellevetid, kvinder	2011:2012	81,9	2011:2012	84,6	2006:2010	72,8
Uddannelsesudgifter i pct. af BNP	2011	3,9	2009	9,2	2011	6,4
Arbejdsstyrken	2012	2 795 801	2010	27 010	2011	26 791
Ledige i pct. af arbejdsstyrken ²	2012	6,1	2010	6,8	2011	9,4
Erhvervsfrekvens, mænd i pct.	2012	76,7	2010	85,3	2006	78,3
Erhvervsfrekvens, kvinder i pct.	2012	72,7	2010	81,4	2006	73,3
Offentlige udgifter til social beskyttelse i pct. af BNP	2011	25,2	2009	22,7	2011	17,5
Sundhedsudgifter i pct. af BNP	2011	8,2	2009	8,2	2011	10,1
Læger pr. 100.000 indbyggere	2010	348	2007	189	2009	167
Udførte aborter pr. 1.000 levendefødte børn	2010	258	2012	55	2010	747
Spædbarnsdødelighed pr. 1.000 levendefødte drenge	2012	3,4	2012	9,6	2012	10,3
Spædbarnsdødelighed pr. 1.000 levendefødte piger	2012	3,4	2012	17,5	2012	7,6
Selv mord pr. 100.000 indbyggere	2011	11	2007-2010	4,1	2 010,	34,4
Anmeldte straffelovsovertrædelser pr. 1.000 indbyggere	2012	95,7	2012	22,7	2011	85,1
Heraf tyveri og indbrud	2012	59,1	2012	9,0	2011	11,8
Heraf sædelighedsforbrydelser	2012	0,6	2012	0,6	2011	5,5
Forbrugerprisindeks (inflation), årlig vækst i pct.	2012	2,4	2012	2,1	2012	1,7
Samlet fiskerifangst, 1.000 tons	2012	496	2011	355	2011	104
Heraf fangst af rejer i pct. af samlet fangst	2012	1,0	2011	2,1	2011	53,1
Adgang til internet, pct. af 16-74-årige ³	2012	92	2012	49	2006	69
Mobiltelefonabonnement, pct. af 16-74-årige	2011	148	2012	174	2012	140
Import, mio. kr.	2012	533 333	2012	6 660	2011	4 822
Heraf import fra Danmark i pct.	•	•	2011	26,4	2011	40,5
Eksport mio. kr.	2012	611 862	2012	5 493	2011	2 541
Heraf eksport til Danmark i pct.	•	•	2011	7,5	2011	92,0
Eksport af fisk og fiskeprodukter i pct.	2012	2,7	2012	91,3	2011	92,5
Bruttonationalprodukt (BNP), årets priser, mio. kr.	2012	1 820 247	2011	13 254	2011	13 060
Årlig realvækst i pct. af BNP	2012	-0,5	...	...	2011	3,2
BNP i årets priser pr. indbygger, kr.	2012	324 892	2011	273 843	2011	230.681
Betalingsbalancen, løbende poster, mio. kr.	2011	101 197	2011	1 043	2006	1 720
Betalingsbalancen i pct. af BNP	2011	5,6	2011	7,9	2006	16,2
Overskud på offentlige finanser i pct. af BNP	2011	-2,0	2011	-2,1	2011	3,5
Offentlige sektors nettogæld i pct. af BNP, ultimo året	2011	3,5	...	...	...	...
Bloktilskud fra den danske stat, mio. kr.	•	•	2013	632	2013	3 662

¹ Meteorologiske oplysninger målt i Thorshavn på Færøerne og Nuuk i Grønland. ² Ledigheden på Grønland opgøres som medio-ledige i pct. af den potentielle arbejdsstyrke. ³ Opgjort som internetabonnement på Færøerne.

Kilde: Danmarks Statistik, Færøernes Statistik, Grønlands Statistik, *Statistisk Tiårsoversigt* og *Nordic Statistical Yearbook*